

Introductie

Er zijn wetten en regels die bepalen welk soort werk geschikt is voor jongeren, en deze regels variëren afhankelijk van de leeftijd van de jongere. Het beperken van het soort werk dat jongeren mogen doen, waaronder werk in de bouw, is bedoeld om hun veiligheid, gezondheid en algemeen welzijn te waarborgen.

Jongeren zijn fysiek en mentaal nog in ontwikkeling, en bepaalde taken in de bouwsector kunnen risico's met zich meebrengen die niet geschikt zijn voor hun leeftijd en vaardigheidsniveau. Bouwwerkzaamheden kunnen gevaarlijk zijn vanwege het gebruik van zware machines, blootstelling aan gevaarlijke stoffen, hoogtes en andere potentiële risico's.

Jongeren onder de 16 jaar mogen alleen onder deskundig toezicht werkzaamheden uitvoeren.

Overzicht

Leeftijd	Kinderen			Jongeren			
	13	14/15	16/17	13	14/15	16/17	
Gevaarlijke stoffen met H-zinnen H300, H301, H310, H311, H317, H330, H331, H334, H340, H31, H350, H350i, H351, H360, H360F, H360D, H360Fd, H360 Df, H361, H361f, H361d, H361fd, H362, H370, H371, H372, H373.	V <small>(niet mee werken, niet aan blootgesteld worden)</small>	V <small>(niet mee werken, niet aan blootgesteld worden)</small>	V <small>(niet mee werken, niet aan blootgesteld worden)</small>				arbobesluit 4.105 lid 1
Biologische agentia van categorie 3 of 4.	V <small>(niet mee werken, niet aan blootgesteld worden)</small>	V <small>(niet mee werken, niet aan blootgesteld worden)</small>	V <small>(niet mee werken, niet aan blootgesteld worden)</small>				arbobesluit 4.105 lid 2
Aan of met kuipen, bassins, leidingen, reservoirs waarin zich hierboven genoemde gevaarlijke stoffen of biologische agentia bevinden.	V	V	V				arbobesluit 4.105 lid 3
Gevaarlijke stoffen met aanduiding H200, H201, H202, H203, H204, H205, H220, H221, H222, H224, H225, H240, H241, H242, H314, H315, H318, H319, H335, EUH070, EUH071.	V	V	ODT				arbobesluit 4.106 lid 1
Met persgassen, onder druk vloeibaar gemaakte gassen, door sterke temperatuurverlaging vloeibaar gemaakte gassen en opgeloste gassen.	V	V	ODT				arbobesluit 4.106 lid b
Aan of met kuipen, bassins, leidingen, reservoirs waarin zich hierboven genoemde gevaarlijke stoffen of biologische agentia bevinden.	V	V	ODT				arbobesluit 4.106 lid c

Leeftijd	Kinderen			Jongeren			
	13	14/15	16/17	13	14/15	16/17	
Hanteren of vervaardigen van artikelen die ontplofbare stoffen bevatten.	V	V		ODT			arbobesluit 4.106 lid D
Bij gevaar voor instorting.	V	V		ODT			arbobesluit art 3.46
Aan of in de directe nabijheid van hoogspanningsinstallaties.	V	V		ODT			arbobesluit art 3.46
Duikarbeid caissonarbeid en overige werkzaamheden onder overdruk.	V	V	V				arbobesluit artikel 6.27 lid 1
Met blootstelling aan schadelijke trillingen.	V	V	V				arbobesluit artikel 6.27 lid 4
Met een dagelijkse blootstelling aan een geluidsniveau van 85 dB(A) of hoger is of de piekgeluidsdruk 140 Pa of hoger is.	V	V	V				arbobesluit artikel 6.27 lid 3
Met toestellen die schadelijke elektromagnetische velden of kunstmatige optische straling kunnen uitzenden.	V	V	V				arbobesluit artikel 6.27 lid 2
Verrichten van arbeid, bestaande in het besturen van trekkers en het rechtstreeks verband daarmee aan- of afkoppelen van aanhangwagens of werktuigen.	V	V		ODT			arbobesluit artikel 7.39 lid 1
Op basis van stukloon ongevarieerde, zich in korte tijdsbestek herhalende arbeid verrichten waarbij het tempo van het werk niet door de jeugdige beïnvloed kan worden.	V	V		ODT			arbobesluit artikel 7.39 lid d

Leeftijd	Kinderen			Jongeren			
	13	14/15	16/17	13	14/15	16/17	
Met arbeidsmiddelen zoals elektrische gereedschappen en machines.	V	ODT (bij beroepstage)	ODT				arbobesluit artikel 1.37 lid 2
Tillen zwaarder dan 10 kilo.	V	V	ODT				NRK artikel 1:1 lid 2 e.
Dingen duwen of trekken zwaarder dan 20 kg.	V	V	ODT				NRK artikel 1:1 lid 2 f.
Het permanent dragen van PBM's.	V	ODT (bij beroepstage)	ODT				NRK artikel 1:1 lid 2 g.
Werken met of in de omgeving van mechanische arbeidsmiddelen waarbij brand-, elektrocutie-, knel-, snij- of valgevaar bestaat.	V	V	ODT				NRK artikel 1:1 lid 3 a.
Werken op hoogte.	V	V	ODT				Arbobesluit artikel 1.37 lid 2
Niet-industriële arbeid van lichte aard die bestaat uit het verlenen van hand en spandiensten, waarbij geen sprake is van zelfstandige productearbeid en waarbij nadrukkelijk toezicht wordt gehouden.	ODT	N.V.T.	N.V.T.				NRK artikel 1:1 lid 1 c.
Jeugdige werknemers onder de 18 jaar mogen niet in tarief werken.	V	V	V				CAO
Jeugdige werknemers beneden 18 jaar mogen geen werkzaamheden verrichten bij heistellingen.	V	V	V				CAO

Hierbij is:

V: verboden

ODT: Onder Direct Toezicht

Dus, wat mag niet:

Jeugdige werknemers mogen de volgende activiteiten niet verrichten:

- werken met gevaarlijke stoffen (bv Asbest)
- duiken, caissonarbeid en overige onder overdruk
- arbeid met schadelijke elektromagnetische velden of optische straling
- arbeid waarbij dagelijkse blootstelling aan lawaai hoger dan 85dB is
- blootstelling aan schadelijke trillingen (bv hak- en sloopwerken)

Voorwaarden

- Het moet veilig zijn op de werkplaats. Ook arbeidsmiddelen zoals gereedschappen en machines moeten veilig zijn. De werkgever neemt hiervoor maatregelen die voldoen aan de eisen van de Arbowet.
- Er is voldoende en deskundig toezicht om gevaar voor de jongere te voorkomen. Dit kan alleen als de toezichthouder zelf goed bekend is met het werk (bv training/opleiding). Kan de werkgever niet zorgen voor afdoende en deskundig toezicht? Dan mogen jongeren van 16 en 17 jaar geen werk doen waar risico's aan zitten. Denk hierbij bv aan houtbewerkingsmachines, bankconstructiemachines en hijsmachines.
- De toezichthouder houdt in de gaten of de jongere het werk goed doet en of de jongere geen gevaar loopt en geen gevaarlijke situaties veroorzaakt.
- De werkgever inventariseert wat het werk risico's voor 16- en 17-jarigen inhoudt. Hij gaat na of en welke maatregelen nodig zijn. En of het werk met deze maatregelen is toegestaan.

Mocht een jeugdige werknemer toch gevaarlijk werk uitvoeren, neem dan onderstaande punten in acht:

- Let bij de introductie goed op, het is belangrijk en kan ongelukken voorkomen;
- De deskundige geeft instructie en ziet erop toe dat er veilig gewerkt wordt;
- Het is beter eerst iets te vragen en daarna veilig en goed te werken, dan fouten of vergissingen te maken;
- De extra regels voor jongeren zijn er niet om je bang te maken, maar om jezelf en je collega's te beschermen;
- Denk altijd goed na bij alles wat je doet, een ongeluk zit in een klein hoekje

Checklist toezichthouder

Als deskundig toezichthouder van een leerling heb je een verantwoordelijke taak:

- Controleer of de leerling de juiste voorlichting heeft gekregen.
- Controleer of de leerling de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen heeft gekregen en deze op de juiste manier gebruikt.
- Houd adequaat en deskundig toezicht.
- Beoordeel de werkplek regelmatig op veiligheid.
- Zorg dat je kunt ingrijpen als dat nodig is.
- Bedenk voordat je een leerling iets laat doen, of hij/zij dit wel mag doen gezien zijn/haar leeftijd.